

7/14860

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-2606
Konu : Soru Önergesi

07-07-2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 16.06.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14860-23739/49109 sayılı yazı,
b) 18.06.2010 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-221-9/2727 sayılı yazı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/14860 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1 - Görüş 7/14860 (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ramazan Kerim ÖZKAN

Burdur Milletvekili

Esas No

:7/14860

2010 yılı başlarında meydana gelen sel ve don afetlerinden dolayı çiftçilerin büyük bölümünün önemli oranda zarar gördüğü bilinmektedir. Bu doğal afetlerde başta ekim yapılan hububat ürünleri olmak üzere Akdeniz ve Ege bölgesindeki seralar, meyve ve sebzeler sular altında kalmıştır. Sel felaketinin yanı sıra bazı bölgelerde hava sıcaklığının eksi 7 dereceye kadar düşmesi sonucunda don olayı meydana gelmiş ve birçok ilde tarım arazilerindeki meyve ve sebzeler büyük zarar görmüştür.

Zaten yüksek girdi fiyatları ile sezona borçla giren üreticilerin yaşadığı bu afetler sıkıntılarının daha da katlanarak artmasına yol açmıştır.

Don riskine karşı sigorta yaptıran üreticilerin ürünlerinin çoğunluğunun, çiçeklenme döneminde zarar görmesi nedeniyle çiftçiler, sigorta kapsamında tazminat alamamışlardır. Dolayısıyla birçok çiftçi ve üretici bu doğal afetlerden dolayı son derece mağdur duruma düşmüş ve bırakın borçlarını ödemeyi geçimini sürdüremeyecek durumda olup iflasın eşiğine gelmişlerdir.

Anayasamızın "Tarım, Hayvancılık ve Bu Üretim Dallarında Çalışanların Korunması" başlıklı 45. maddesinde de "Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır" ibaresi yer almaktadır. Bu mağduriyetin giderilmesi ve anılan gerekçelerle;

SORU 1) Meyve ve sebzelerde çiçeklenme döneminde oluşan zararların 2090 sayılı "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun" kapsamında tespit çalışmaları yapılarak ürün bazında ortaya çıkan zararların dikkate alınması ve bu zararların kısa sürede ödenebilmesi için gerekli bütçe oluşturulmasını düşünüyor musunuz?

CEVAP 1) 2010/418 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010-30/04/2010 tarihleri arasında meydana gelen don afeti nedeniyle dekara 150 TL destek verilmesi sağlanmıştır.

SORU 2) Sel ve don felaketinden zarar gören çiftçilerin Ziraat Bankası, TEDAŞ, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Özel Bankalara olan kredi borçlarının bir yıl süreyle ertelenmesini uygun bulur musunuz?

CEVAP 2) Konuyla ilgili olarak Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

22.05.2010 tarih ve 27588 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, "2010 Yılında Meydana Gelen Sel Afetleri Nedeniyle Zarar Gören Gerçek ve Tüzel Kişi Üreticilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan Tarımsal Kredi Borçlarının Ertelenmesine" ilişkin 2010/417 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, "2010 Yılında Meydana Gelen ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu Kapsamı Dışında Kalan Don Afetleri Nedeniyle Zarar Gören Çiftçilere Telafi Edici Destek Ödemesi Yapılması ve Bu Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ile Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Tarımsal Kredi Borçlarının Ertelenmesine" ilişkin 2010/418 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde, sel ve don afetinden zarar gören ve Kararnamelerdeki şartları haiz çiftçi ortaklarının tarımsal kredi borçlarının ertelenmesi işlemleri kooperatifçe yapılmaktadır.

Konuyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

2010/417 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında; 01/01/2010–15/05/2010 tarihleri arasında meydana gelen sel afeti sebebiyle ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları veya seraları en az % 30 oranında zarar gören ve bu durumları il veya ilçe hasar tespit komisyonlarınca belirlenen, Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Antalya, Aydın, Batman, Bingöl, Bursa, Çanakkale, Edirne, İzmir, Kars, Kırklareli, Manisa, Muş, Uşak illerinde faaliyet gösteren, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı gerçek ve tüzel kişi üreticilerin,

2010/418 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında; 01/01/2010–30/04/2010 tarihleri arasında meydana gelen don afeti sebebiyle Karar kapsamındaki ürünleri % 30 ve üzerinde zarar gören ve bu durumları il veya ilçe hasar tespit komisyonlarınca belirlenen, Afyonkarahisar, Aksaray, Amasya, Antalya, Balıkesir, Burdur, Bursa, Denizli, Elazığ, Eskişehir, Isparta, İzmir, Karaman, Kayseri, Konya, Malatya, Manisa, Mersin, Kahramanmaraş, Muğla, Nevşehir, Niğde, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Yozgat illerinde faaliyet gösteren, ÇKS'ye kayıtlı ve Karar kapsamında don afeti desteğinden yararlanabilecek olan gerçek ve tüzel kişi üreticilerin,

Bankaya olan normal ve takip hesaplarında kayıtlı tarımsal kredi borçlarının, (Hazine kaynağına dönüşen krediler dâhil) % 7 faiz oranı uygulanmak suretiyle 1 yıl süre ile ertelenmesi uygun görülmüştür.

Konuyla ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Kredilerin ve diğer alacakların yeni sözleşme koşullarına bağlanmasını, yeniden yapılandırılmasını ve yeni bir itfa planına bağlanmasını teminen, Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte 23.01.2009 tarih ve 27119 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle bazı değişiklikler yapılmış ve anılan Yönetmeliğe eklenen geçici 3 üncü madde ile 01.03.2010 tarihine kadar;

- Yakın izlemeye alınmış olan kredilerin donuk alacak olarak sınıflandırılmaları için öngörülen sürelerde olması kaydıyla iki defa yeni sözleşme koşuluna bağlanması ve
- Donuk alacak olarak sınıflandırılmış olan kredilerin yeniden yapılandırılması imkânının daha esnek koşullarla ikiden üçe çıkarılması imkanları getirilmiştir.

Bahse konu geçici 3 üncü madde uygulaması, 06.03.2010 tarih ve 27513 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile 01.03.2011 tarihine kadar uzatılmıştır.

Konuyla ilgili olarak Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün anapara, gecikme zammı ve KDV'sinden oluşan enerji bedeli alacaklarının azaltılmasına yönelik olarak, Yönetim Kurulunun 02.04.2010 tarih ve 8-85 sayılı Kararı ekinde yer alan "Taksitlendirme Uygulama Usul ve Esasları" çerçevesinde tarımsal sulama ve köy içme suları abonelerine ait enerji borçlarına Elektrik Dağıtım Şirketlerince 36 aya kadar taksitlendirme yapılabilmektedir.

SORU 3) Yine sel ve don felaketinden zarar gören çiftçilerimizin Sosyal Güvenlik Prim Borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi ve ödeme kolaylığı sağlanması konusunda bir çalışma yapılmasının gerekliliğini düşünüyor musunuz?

CEVAP 3) Konuyla ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “Afet durumunda belgelerin verilme süresi ve primlerin ertelenmesi” başlıklı 91 inci maddesinin;

Birinci fıkrasında, “İşyerleri yangın, su baskını, yer kayması, deprem gibi afete uğrayan, tabii afet nedeniyle tarımsal faaliyetinden dolayı zarar gören işverenler ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar, bu durumu belgelemeleri kaydıyla olayın meydana geldiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları ve prim ödeme aczine düştüklerinin, yapılacak inceleme sonucu anlaşılması halinde, afet tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut prim borçları ile afetin meydana geldiği tarihten itibaren tahakkuk edecek üç aylık prim borçları, olayın meydana geldiği tarihten itibaren bir yıla kadar Kurumca ertelenebilir.”

İkinci fıkrasında, “Birinci fıkra da belirtilen durumlarda, afetin meydana geldiği ayda verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgeleri, afetin meydana geldiği ayı takip eden üç ay içinde Kuruma verildiği takdirde, süresinde verilmiş sayılır.”

Dördüncü fıkrasında ise, “Prim borcunun ertelendiği sürede zamanaşımı işlemez ve ertelenen kısma gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz.”

Bu kapsamda; işyerleri yangın, su baskını, yer kayması, deprem gibi afete uğrayan, tabii afet nedeniyle tarımsal faaliyetinden dolayı zarar gören işverenler ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların bu nedenlerden dolayı afet tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut prim borçları ile afetin meydana geldiği tarihten itibaren tahakkuk edecek üç aylık prim borçlarının olayın meydana geldiği tarihten itibaren bir yıla kadar ertelenmesi talebinde bulunabilmeleri ve bu taleplerinin değerlendirilebilmesi için;

- Bu durumu belgelemeleri,
- Olayın meydana geldiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları,
- Prim ödeme aczine düştüklerinin yapılacak inceleme sonucunda anlaşılması,

gerekmektedir.

Bu itibarla, 2010 yılı başlarında meydana gelen sel ve don afetlerinden zarar gördüğü belirtilen 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 4 numaralı alt bendi kapsamında sigortalı (tarımsal faaliyette bulunanlar) olanlardan 5510 sayılı Kanunun 91 inci maddesi hükmünce erteleme talebinde bulunanların durumları, afete uğramış olanlar açısından il ve ilçelerde mülki idare tarafından görevlendirilen kurulların zarar tespitiyle ilgili resmi yazısı ve belgeleri üzerinden incelenerek karara bağlanmaktadır.